

Targedau Cynaliadwyedd a Ffocws Rheoli Carbon

Prifysgol Metropolitan Caerdydd Mawrth 2025

Cyflwyniad:-

Strategaeth 2030 - Bydd y Brifysgol yn cyflawni ei nod o ddod yn Carbon Sero Net ar gyfer allyriadau Cwmpas 1 a Chwmpas 2 erbyn 2030; ac ar yr un pryd bydd yn bwrw ymlaen â'r gwaith o leihau ei allyriadau Cwmpas 3 30% erbyn 2030 gyda'r nod o gyflawni Carbon Sero Net ar gyfer allyriadau Cwmpas 3 erbyn 2040.

Cynllun Rheoli Carbon 2024 – 2030 – Mae ein Cynllun Rheoli Carbon yn nodi ein llinell sylfaen, targedau, gweithredu ac uchelgais carbon i gyflawni Carbon Sero Net. Byddant yn cael eu cyflawni drwy arweinyddiaeth a llywodraethu cadarn, dadansoddi a chynllunio, ac yn hollbwysig, ymgysylltiad llawn gan gydweithwyr allweddol a rhanddeiliaid sefydliadol. Gyda'n gilydd, byddwn yn gweithredu gyda phwmpas, gan gyflawni effaith gyda thosturi i fynd i'r afael â'r cymhlethdodau a'r heriau rydym yn eu hwynebu fel sefydliad i gyflawni ein nod Sero Net.

System Rheoli Amgylcheddol ISO 14001- Mae gweithgareddau'r Brifysgol yn cael effaith ar yr amgylchedd ac rydym wedi ymrwymo i wella ein System Reoli Amgylcheddol yn barhaus ac i ragori ar ofynion ISO 14001. Cyhoeddi ac adrodd ar amcanion a blaenoriaethau clyfar i gyflawni System Reoli Amgylcheddol, Strategaeth Gynaliadwyedd a Chynllun Rheoli Carbon gyda pholisïau thema Cynaliadwyedd. Adroddir cynnydd i'r Gweithgor Gweithredu Hinsawdd.

Nodau Datblygu Cynaliadwyedd (NDC) - Mae'r holl dargedau Cynaliadwyedd a gweithgareddau, polisïau a strategaethau rheoli carbon wedi'u mapio ochr yn ochr â'r NDC. Mae [ymchwil yn cael ei fapio yn erbyn y NDC perthnasol](#) drwy rhoi proffil, uned ymchwil ac allbwn ymchwil.

1) Allyriadau Carbon

Am Allyriadau Carbon

Mae Prifysgol Metropolitan Caerdydd wedi ymrwymo i fesur, adrodd a lleihau ei hól troed carbon ym mhob agwedd ar ei gweithrediadau. Mae ein [Cynllun Rheoli Carbon 2024 – 2030](#), yn amlinellu dulliau strategol o gyflawni gostyngiadau carbon. Mae hyn yn cynnwys allyriadau uniongyrchol (Cwmpas 1 a 2) ac allyriadau anuniongyrchol (Cwmpas 3), megis gwastraff, dŵr, teithio a chaffael. Mae ein targedau yn alinio'r Brifysgol ag uchelgais Llywodraeth Cymru i'r sector cyhoeddus yng Nghymru gyflawni Sero Net erbyn 2030. Cwmpas 1 a 2 sero net erbyn 2030 yn y cynllun rheoli carbon a lleihau cwmpas 3 30% yn 2030.

Nodau Datblygu Cynaliadwyedd – Rhifau 7, 11, 12, 13, 15

Effaith Sylfaenol

Blwyddyn Sylfaenol	Naratif	Gwerth	Ffynhonnell / Maes HESA
2005	Allyriadau o bob ffynhonnell cwmpas 1 a 2	7,025 tCO ₂ e	E12E2005
2021/2022	Cyfanswm allyriadau carbon cwmpas 1 a 2 (kg CO ₂ e)	2,758,151.242 kg CO ₂ e	E12CET
2021/2022	Cyfanswm allyriadau carbon cwmpas 1 a 2 preswyl (kg CO ₂ e)	794,222 kg CO ₂ e	E12CERT
2021/2022	Cyfanswm allyriadau carbon cwmpas 1 a 2 amhreswyl (kg CO ₂ e)	1,959,650 kg CO ₂ e	E12CENRT
2021/2022	Allyriadau o bob ffynhonnell cwmpas 3	7,039 tCO ₂ e	(CMP)
2021/2022	Meincnodi – Sgôr gyffredinol yng nghynghrair werdd P&P – graddio prifysgolion mewn Lleihau carbon o ddata HESA 21/22	Y 50 ^{fed} safle ar y cyd yn y gynghrair	Cynghrair People and Planet 2023 Graddio Prifysgolion– Lleihau Carbon

Targedau SMART

1.1.1 Cyflawni allyriadau carbon sero net ar gyfer llinell sylfaen Cwmpas 1 a 2 erbyn 2030 (CMP) fel uchod o 21/22

- 1.1.2 Cyflawni gostyngiad o 30% mewn allyriadau carbon ar gyfer llinell sylfaen Cwmpas 3 erbyn 2045 (CMP) fel uchod o 21/22
- 1.1.3 Cyfanswm yr allyriadau carbon a briodolir i lety preswyl (llety mewnol a ddarperir yn allanol) i'w hadrodd trwy feysydd E12CERT a E12CENRT
- 1.1.4 Gwella'r sefyllfa adrannol yng Nghynghrair Werdd People and Planet wrth feincnodi Lleihau Carbon yn erbyn Prifysgolion eraill y DU o'r 50^{fed} safle ar y cyd yng nghynghrair 2023 gyda data HESA 21/22.

2) Defnydd o Drydan a Nwy

Am Ddefnydd o Egni a Nwy:

Mae Cwmpas 1 a 2 sy'n cynrychioli ystâd a fflyd o fewn rheolaeth weithredol uniongyrchol i'r Brifysgol ac yn cynrychioli cyfle i weithredu tymor byrrach. Ein nod yw adeiladu ar y perfformiad ynni cryf yr ydym wedi'i gyflawni hyd yma gydag ystod o fesurau gyda'r nod o gyflymu ein gweithgordai datgarboneiddio lle bynnag y bo modd, wrth i ni weithio tuag at garbon sero net. Trwy ein cynllun rheoli carbon rydym wedi gosod ymrwymiad corfforaethol i gyflawni sero net cwmpas 1 a 2 erbyn 2030.

Nodau Datblygu Cynaliadwyedd – Rhifau 7, 11, 12, 13, 15

Effaith Sylfaenol

Blwyddyn Sylfaenol	Naratif	Gwerth	Ffynhonnell / Maes HESA
2021/2022	Allyriadau o Nwy Cwmpas 1 (Tanwydd Ffossil)	1,700 tCO ₂ e	(CMP) E12CENGAS
2021/2022	Allyriadau o Drydan Cwmpas 2 (Tanwydd Ffossil)	1,005 tCO ₂ e	(CMP) E12CEGE
2021/2022	Meincnodi - Sgôr gyffredinol yng nghynghrair werdd P&P – graddio prifysgolion mewn Lleihau carbon o ddata HESA 21/22	Y 57 ^{ain} safle ar y cyd yn y gynghrair	Cynghrair People and Planet 2023 Graddio Prifysgolion - Ffynonellau Ynni

Targedau SMART

- 2.1 Lleihau'r defnydd o ynni Nwy yn erbyn llinell sylfaen 2021/2022 i gyflawni allyriadau carbon sero net erbyn 2030 - 1,700 tCO₂e (CMP)
- 2.2 Lleihau'r defnydd o ynni Trydan yn erbyn llinell sylfaen 2021/2022 i gyflawni allyriadau carbon sero net erbyn 2030 - 1,005 tCO₂e (CMP)

2.3 Gwella'r sefyllfa adrannol yng Nghynghrair Werdd People and Planet wrth feincodi Ffynonellau Ynni yn erbyn Prifysgolion eraill y DU o'r 57^{ain} safle ar y cyd yng nghynghrair 2023 gyda data HESA 21/22.

Blaenoriaethau:

- Cyhoeddi Polisi Cysur Thermol a adolygwyd

3)Allyriadau ac Elifion

Am Allyriadau ac Elifion

Mae ein gwaith presennol yn cael ei gydlynw drwy'r System Rheoli Amgylcheddol, sy'n sicrhau bod y brifysgol yn mynd i'r afael â'i heffeithiau amgylcheddol sylweddol ac ar yr un pryd yn bodloni gofynion deddfwriaeth amgylcheddol, yn enwedig ar allyriadau ac elifion. Mae gweithredu'r System Rheoli Amgylcheddol wedi nodi'r ddeddfwriaeth amgylcheddol berthnasol sy'n effeithio ar y brifysgol ac wedi sicrhau ein bod yn bodloni'r gofynion hyn.

Nodau Datblygu Cynaliadwyedd – Rhifau 6, 11, 12, 13

Effaith Sylfaenol

Blwyddyn Sylfaenol	Naratif	Ffynhonnell / Maes HESA
2021/2022	Cydymffurfio â deddfwriaeth ac arfer gorau ar gyfer allyriadau ac elifion	(CMP)

Targedau SMART

- 3.1 Cynnal cydymffurfiaeth â Deddfwriaeth / Arfer Gorau, Gollyngiadau Draenio, Allyriadau i'r Aer, Draenio, Aerdymheru, Cypyrddau Lev a Mwg, Trin Dŵr / Rheoli Legionella.
- 3.2 Ymchwilio i'r ffyrdd gorau o gofnodi Cydymffurfiaeth â Deddfwriaeth ac Arfer Gorau ar gyfer Gollyngiadau Draenio; allyriadau i'r aer; Draenio; Aerdymheru; Cypyrddau Lev's a Mwg a Thrin Dŵr / Rheoli Legionella.
- 3.3 Cynhyrchu a chynnal cynlluniau draenio campws i leihau'r risg o lygredd.
- 3.4 Mae archwiliadau cydymffurfiaeth ddeddfwriaethol yn cael eu cwblhau gan archwilywyr mewnol bob blwyddyn fel rhan o'r System Reoli Amgylcheddol, gan wirio trwy archwiliadau staff mewnol a myfyrwyr a sicrhau cydymffurfiaeth trwy ein gwasanaeth diweddarw deddfwriaeth.

4) Caffael Cynaliadwy

Am Gaffael Cynaliadwy

Mae dadansoddi dadansoddiad allyriadau Cwmpas 3 wedi nodi'r maes effaith uchaf yw caffael nwyddau a gwasanaethau. Mae targedu'r categori mwyaf sy'n cyfrannu at allyriadau Cwmpas 3, nwyddau a gwasanaethau a brynwyd, yn gofyn am raglen i gasglu data mwy cywir gan gyflenwyr ar effaith eu cynhyrchion a'u gwasanaethau. (Detholiad o CMP)

Nodau Datblygu Cynaliadwyedd – Rhif 12

Effaith Sylfaenol

Blwyddyn Sylfaenol	Naratif	Gwerth	Ffynhonnell / Maes HESA
2021/2022	Allyriadau o gaffael (cadwyn gyflenwi)	17196.70 (tCO ₂ e)	(CMP) E3SCBS E3SCPP E3SCMP E3SCMFCG E3SCFC E3SCCON E3SCICT E3SCWW E3SCMPI E3SCOTH E3SCUNC

Targedau SMART

- 4.1 Lleihau allyriadau Cwmpas 3 o gaffael 30% erbyn 2030 (CMP)
- 4.2 Sicrhau bod yr holl brif gyflenwyr yn bodloni meini prawf cynaliadwyedd Met Caerdydd erbyn 2030 (CMP)
- 4.3 Caffael (cadwyn gyflenwi) Llinell sylfaen 17196.70 21/22, Targed – Lleihau 5% mewn allyriadau carbon (tCO₂e) sy'n gysylltiedig â nwyddau a gwasanaethau a brynwyd erbyn 2030.

Blaenoriaethau:

- Adolygu polisiau thema caffael gyda newidiadau mewn deddfwriaeth

5) Rheoli Dŵr

Am Reoli Dŵr

Nod Met Caerdydd yw lleihau'r defnydd o ddŵr a gwella effeithlonrwydd i leihau'r effaith amgylcheddol. (Detholiad o CMP)

Nodau Datblygu Cynaliadwyedd – Rhif 6

Effaith Sylfaenol

Blwyddyn Sylfaenol	Naratif	Gwerth	Ffynhonnell / Maes HESA
2021/2022	Cyfanswm allyriadau carbon cwm pas 3 o'r cyflenwad dŵr	10.979	E3CEWST
2021/2022	Cyfanswm allyriadau carbon cwm pas 3 o drin dŵr gwastraff	19.040	E3CEWWTT
2021/2022	Meincnodi - Sgôr gyffredinol yng nghynghrair werdd P&P – graddio prifysgolion mewn Lleihau Dŵr o ddata HESA 21/22	Y 41 ^{ain} safle ar y yn y gynghrair	Cynghrair People and Planet 2023 Graddio Prifysgolion– Lleihau Dŵr

Targedau SMART

- 5.1 Achieve Cyflawni gostyngiad o 30% o gyfanswm allyriadau o'r cyflenwad dŵr erbyn 2030 (CMP)
- 5.2 Trin Dŵr Gwastraff E3CEWWTT Llinell Sylfaen 19.040 21/22, Targed Gostyngiad o 10% mewn (t CO2e) erbyn 2030
- 5.3 Cyflenwad Dŵr (gan gynnwys preswyl) E3CEWST Llinell sylfaen 10.979 21/22, Targed gostyngiad o 10% mewn (t CO2e) erbyn 2030
- 5.4 Gwella'r sefyllfa adrannol yng Nghynghrair Gwyrdd People and Planet wrth feincnodi Lleihau Dŵr yn erbyn Prifysgolion eraill y DU o'r 41^{ain} safle yng nghynghrair 2023 gyda data HESA 21/22.

Blaenoriaethau:

- Cyhoeddi Polisi Rheoli Dŵr

6) Rheoli Gwastraff

Am Reoli Gwastraff

Mae lleihau gwastraff a gwella cyfraddau ailgylchu yn allweddol i ymdrechion cynaliadwyedd Met Caerdydd. Mae gwastraff a gynhyrchir ar y safle a sut mae'n cael ei reoli wedi bod yn rhan o'n targedau System Reoli Amgylcheddol ers blynyddoedd lawer, gan weithio tuag at dargedau Llywodraeth Cymru o 70% o'r holl wastraff yn cael ei ailgylchu erbyn 2025 a dim gwastraff erbyn 2050.

Nodau Datblygu Cynaliadwyedd – Rhifau 11, 12, 13

Effaith Sylfaenol

Blwyddyn Sylfaenol	Naratif	Gwerth	Ffynhonnell / Maes HESA
2021/2022	Cyfanswm allyriadau carbon cwmpas 3 o wastraff	13.150 (t CO ₂ e)	E3CEWT
2021/2022	Cyfanswm cwmpas 3 allyriadau carbon gwastraff preswyl	4.350 (t CO ₂ e)	E3RCEW
2012/2022	Cyfanswm cwmpas 3 allyriadau carbon gwastraff amhreswyl	8.800 (t CO ₂ e)	E3NRCEW
2021/2022	Meincnodi - Sgôr gyffredinol yng nghynghrair werdd P&P – graddio prifysgolion mewn Gwastraff ac Ailgylchu o ddata HESA 21/22	Y 39 ^{ain} safle ar y cyd yn y gynghrair	Cynghrair People and Planet 2023 Graddio Prifysgolion – Gwastraff ac Ailgylchu

Targedau SMART

- 6.1 Gwastraff (gan gynnwys adeiladu a phreswyl) Llinell sylfaen 21/22, Targed Di-wastraff i safleoedd tirlenwi ac ailgylchu 70% o wastraff, gostyngiad o 5% (t CO₂e)
- 6.2 Lleihau cyfanswm y gwastraff er mwyn cyrraedd targedau Llywodraeth Cymru o 70% o'r holl wastraff sy'n cael ei ailgylchu erbyn 2025 a dim gwastraff erbyn 2050 (CMP)
- 6.3 Gwella'r sefyllfa adrannol yng Nghynghrair Gwyrdd y Bobl a'r Blaned wrth feincnodi Gwastraff ac Ailgylchu yn erbyn Prifysgolion eraill y DU o'r 39^{ain} safle yng nghynghrair 2023 gyda data HESA 21/22.

Blaenoriaethau:

- Cyhoeddi Polisi Rheoli Gwastraff adolygedig

7) Teithio a Thrafnidiaeth

Am Deithio a Thrafnidiaeth

Mae'r Brifysgol yn anelu at annog newid moddol i ffwrdd o ddefnyddio ceir i deithio llesol, gan ddarparu ystod o opsiynau teithio cynaliadwy hygyrch, fforddiadwy, cyfleus sy'n cysylltu myfyrwyr, staff, contractwyr ac ymwelwyr â champysau y Brifysgol a'r ddinas ehangach. Mae Met Caerdydd yn hyrwyddo opsiynau teithio cynaliadwy i leihau allyriadau o gymudo a theithio busnes.

Nodau Datblygu Cynaliadwyedd – Rhifau 3 ac 11

Effaith Sylfaenol

Blwyddyn Sylfaenol	Naratif	Gwerth	Ffynhonnell / Maes HESA
2021/2022	Cyfanswm yr allyriadau o deithio busnes, cymudo a gwaith cartref	2,888,682	Adroddiad Blynyddol Llywodraeth Cymru
2021/2022	Allyriadau o deithio busnes	24,712	Adroddiad Blynyddol Llywodraeth Cymru
2021/2022	Teithio Busnes – staff a myfyrwyr	62.7 tCO ₂ e	CMP
2021/2022	Staff yn Cymudo	463.57 tCO ₂ e	CMP
2021/2022	Cymudo Myfyrwyr	1532.40 tCO ₂ e	CMP
2018/2019	Teithio myfyrwyr o'r cartref i'r Brifysgol (y tu allan i sgôp adroddiad Llywodraeth Cymru)	4.438	CMP

Targedau SMART

- 7.1 Teithio Busnes – staff a myfyrwyr 62.17 Targed Gostyngiad o 5% mewn allyriadau carbon
- 7.2 Lleihau teithiau car unigol staff i Met Caerdydd a'r ddibyniaeth ar gerbydau i gefnogi ei weithgareddau o 5%
- 7.3 Myfyrwyr sy'n Cymudo - Llinell sylfaen 1532.40 21/22, Targed Gostyngiad o 5% mewn allyriadau carbon tCO₂e
- 7.4 Teithio myfyrwyr o'r cartref i'r Brifysgol (y tu allan i'r cwmpas ar gyfer adroddiadau gan Lywodraeth Cymru) – Gwaelodlin 4.438 2018/19, Targed Lleihau 5% mewn allyriadau carbon tCO₂e
- 7.5 Lleihau cyfanswm yr allyriadau cymudo 30% tCO₂e erbyn 2030 yn seiliedig ar waelodlin Adroddiad Blynyddol Llywodraeth Cymru 2021/2022
- 7.6 Lleihau allyriadau sy'n gysylltiedig â theithio busnes 30% erbyn 2030 yn seiliedig ar waelodlin Adroddiad Blynyddol Llywodraeth Cymru 2021/2022

Blaenoriaethau:

- Cyhoeddi Cynllun Teithio
- Cwblhau arolwg teithio bob dwy flynedd o staff a myfyrwyr i lywio rhaniad canrannol moddol

8) Bwyd Cynaliadwy

Am Fwyd Cynaliadwy

Mae Gwasanaethau Arlwyo a Lletygarwch yn cydnabod ei gyfrifoldeb i gynnal ei weithgareddau caffael mewn modd amgylcheddol a chymdeithasol gyfrifol, tra hefyd yn annog cynhyrchu a bwyta bwyd iach a chynaliadwy. (Detholiad o dudalen we Bwyd Cynaliadwy)

Nodau Datblygu Cynaliadwyedd – Rhifau 1, 2,3, 6, 11, 12, 14

Effaith Sylfaenol

Blwyddyn Sylfaenol	Naratif	Gwerth	Ffynhonnell / Maes HESA
2019	Cyflwyno Cymdeithas Bwytai Cynaliadwy bob dwy flynedd	2019 - 3* 78% 2022 - 3* 80% 2024 - 3* 88%	Adroddiadau y Gymdeithas Bwytai Cynaliadwy (SRA)
2021/2022	Cyflwyno Gwobr Masnach Deg	Statws Prifysgol Masnach Deg 2022 Statws Prifysgol Masnach Deg 2024	EEFAIREX

Targedau SMART

- 8.1 Gwellu sgorio sgôr sylfaenol 2021/2022 o 80% Cymdeithas Bwytai Cynaliadwy bob cyflwyniad bob dwy flynedd
- 8.2 Cyflawni dim defnydd o blastig erbyn 2030
- 8.3 Cyflwyno cais Masnach Deg i gynnal achrediad yn 2026
- 8.4 Cynyddu nifer y pethau sy'n cael eu hailddefnyddio a werthwyd 10% yn 2025
- 8.5 Creu gwaelodlin o wastraff bwyd yn ystod cynhyrchu, mewn allfa gan ddefnyddwyr a diwedd y gwasanaeth
- 8.6 Lleihau'r ffigur gwaelodlin gwastraff bwyd 10% yn 2026.

Blaenoriaethau:

- Cyhoeddi Polisi Bwyd Cynaliadwy adolygedig
- Cyhoeddi Polisi Bwyd Môr Cynaliadwy a adolygwyd
- Cyhoeddi Polisi Masnach Deg a adolygwyd
- Archwilio dichonoldeb a chyflwyno allfa gwbl sy'n seiliedig ar blanhigion gyda chymorth myfyrwyr Busnes ar Waith prosiect byd go iawn Mawrth 2025
- Archwiliad defnydd plastig ar gyfer pob allfa

- Creu astudiaeth ddichonoldeb gyda myfyrwyr i gael gwared ar gwpanau coffi untro o bob allfa Ebrill 2025
- Cyflwyno bwydlen Co2 er mwyn ymwybyddiaeth
- Adolygu adborth y Gymdeithas Bwytaï Cynaliadwy 2024 a chreu cynllun ar gyfer y cyflwyniad nesaf
- Ymgysylltu â phrosiect Byd Go lawn CAEAISC (Maeth a Deieteg) i gefnogi datblygiad datblygu cynnyrch newydd (bwyd) mewn siopau arlwyio prifysgol. (CMP)
- Gwella cyfranogiad â'r fenter Dinas Bwyd Cynaliadwy (CMP)
- Gweithio gydag Undeb y Myfyrwyr ar opsiynau costau byw

9) Seilwaith Gwyrdd a Bioamrywiaeth

Am Seilwaith Gwyrdd a Bioamrywiaeth

Rydym wedi dechrau gwella bioamrywiaeth ar y safle gyda chyflwyno ein gwenynfa ein hunain. Rydym yn trefnu casglu sbwriel yn rheolaidd fel Hwb Cadwch Gymru'n Daclus ac rydym wedi bod yn plannu coed ar draws campysau. Fodd bynnag, rydym yn cydnabod bod angen i ni wneud mwy i reoli ein tir i wella'r cyfle ar gyfer atafaelu carbon, bioamrywiaeth a chynyddu ein gwytnwch i lifogydd a thymheredd uchel. (Detholiad o CMP)

Nodau Datblygu Cynaliadwyedd – Rhif 15

Effaith Sylfaenol

Blwyddyn Sylfaenol	Naratif	Ffynhonnell / Maes HESA
2018/20	Cynllun Gweithredu Bioamrywiaeth Met Caerdydd	Gavin Jones Ltd.
2022	Ardaloedd Allanol Met Caerdydd	Ystadau a Gavin Jones Ltd.
2023/2024	Arolwg ecolegol a gynhaliwyd ym mis Mawrth 2024	Ymgynghorwyr Amgylcheddol Thomson

Targedau SMART

9.1 Gweithredu'r cynllun bioamrywiaeth costio yn 2025 i sicrhau atebolrwydd ac olrhain ein cynnydd tuag at wella bioamrywiaeth y campws (CMP)

Blaenoriaethau:

- Cyhoeddi Polisi Bioamrywiaeth

10) Adeiladu ac Adnewyddu

Am Adeiladu ac Adnewyddu

Nod Prifysgol Metropolitan Caerdydd yw blaenoriaethu dylunio, arferion adeiladu cynaliadwy, ac ailddefnyddio deunyddiau sy'n lleihau'r effeithiau amgylcheddol ar gyfer datblygiadau newydd, adnewyddu a chynnal a chadw ar yr ystâd. (Detholiad o'r dudalen we)

Nodau Datblygu Cynaliadwyedd – Rhifau 9, 11, 12 a 15

Effaith Sylfaenol

Mae adeiladau cynaliadwy yn allweddol i ddull y brifysgol o adnewyddu.

Targedau SMART

10.1 Bydd asesiad adeiladu cynaliadwy yn cael ei gwblhau ar gyfer gwaith adnewyddu i ystyried yr holl effeithiau carbon posibl.

Blaenoriaethau:

- Cyhoeddi Polisi Adeiladu ac Adnewyddu Cynaliadwy

11) Ymgysylltu â Chynaliadwyedd a Chyfranogiad â'r Gymuned

Am Ymgysylltu â Chynaliadwyedd a Chyfranogiad â'r Gymuned

Mae'r Brifysgol yn cydnabod ymwybyddiaeth amgylcheddol fel agwedd allweddol i gyrraedd Nodau Sero Net ac i gynnal ein System Rheoli Amgylcheddol ISO14001, yn enwedig mewn perthynas â'r nifer fawr a'r trawsnewidiad blynyddol o fyfyrwyr, staff, ymwelwyr a chontractwyr ar y safle, gan gyflwyno cymysgedd heriol o gefndiroedd, diwylliannau a diddordebau. Defnyddir gwahanol ddulliau er mwyn creu cyfleoedd amrywiol ar gyfer ymgysylltu. Rydym yn mesur ymgysylltiad cynaliadwyedd trwy nifer y digwyddiadau a drefnir bob blwyddyn, nifer presenoldeb, interniaethau myfyrwyr, hyfforddwyr gwirfoddoli ac archwilywyr, dadansoddeg cymdeithasol a digidol a chyflwyniadau gwobrau.

Mae'r Brifysgol wedi ymrwymo i les y cyhoedd ac yn deall bod yn rhaid i ni hefyd ymgysylltu â'r gymuned ehangach a chyfrannu at les cyffredinol ein cymunedau er mwyn dod yn ddinas wirioneddol gynaliadwy. Mae'r rhan fwyaf o'n digwyddiadau fel Caffis Atgyweirio, Casglu Sbwriel a Diwrnodau Cymunedol, yr Wythnos Werdd ar agor i'r gymuned ehangach.

Nodau Datblygu Cynaliadwyedd – Rhifau 4, 11, 12 a 13

Effaith Sylfaenol

Blwyddyn Sylfaenol	Naratif	Gwerth	Ffynhonnell / Maes HESA
2009	Bodolaeth system rheoli amgylcheddol	2009	EEMSE
2021/2022	Gwirio allanol system rheoli amgylcheddol	Y	EEMSEXV
2012/2022	System rheoli amgylcheddol sylw gwirio allanol	Y	EEMSEXVC
2021/2022	Nifer yr anghydfurfiadau ISO 14001 yn ystod asesiad blynyddol archwilio allanol	0	Adroddiad Cynnydd Ymgysylltu Cynaliadwyedd
2021/2022	Nifer y prosiectau a digwyddiadau cynaliadwyedd cymunedol a ddarparwyd	52	Adroddiad Cynnydd Ymgysylltu Cynaliadwyedd
2022	Achrediad Masnach Deg	Y	EEFAIREX
2022	Cyflwyno Cymdeithas Bwytaï Cynaliadwy		Adroddiad Cynnydd Ymgysylltu Cynaliadwyedd

2021/2022	Gwirfoddolwyr myfyrwyr yn cwblhau eu hyfforddiant System Reoli Amgylcheddol fel archwilwyr mewnol y System Reoli Amgylcheddol a chwblhau archwiliadau mewnol ar y campws		Adroddiad Cynnydd Ymgysylltu Cynaliadwyedd
2021/2022	Cyflwyniadau gwobrau llwyddiannus		Adroddiad Cynnydd Ymgysylltu Cynaliadwyedd
2008	Safle yng Nghynghrair Werdd y Bobl a'r Blaned	2021 - 5ed yn y DU, 1af yng Nghymru 2022 - 1af yn y DU, 1af yng Nghymru 2023 - 6ed yn y DU, 1af yng Nghymru 2024 - 12fed yn y DU, 1af yng Nghymru	Cynghrair Werdd <i>People and Planet</i>

Targedau SMART

- 11.1 Cynnydd blynyddol o 10% yn nifer ac amrywiaeth o brosiectau a digwyddiadau cynaliadwyedd blynyddol a gyflwynwyd yn y flwyddyn sylfaenol 2021/2022
- 11.2 Cyflawni dim anghydfurfiaeth yn yr archwiliad allanol blynyddol ar gyfer ISO14001
- 11.3 Cadw safle 10 uchaf yng Nghynghrair Werdd flynyddol People & Planet
- 11.4 Cyflawni a chynnal sgôr uchel ar hyn o bryd ar statws Masnach Deg a Gwobr y Gymdeithas Bwyta Cynaliadwy
- 11.5 Parhau i gyflwyno ein digwyddiadau meincnod Caffi Atgyweirio, Casglu Sbwriel a Diwrnod Cymunedol sy'n gwahodd y gymuned ar y Campws
- 11.6 Cynyddu nifer yr atgyweiriadau am ddim 10% yn 2025 o'i gymharu â'r flwyddyn sylfaenol – cynnwys ffigurau o berfformiad yn y gorffennol.

Blaenoriaethau:

- Cyhoeddi Strategaeth Gynaliadwyedd a adolygwyd
- Cyhoeddi Strategaeth Ymgysylltu â Chynaliadwyedd a adolygwyd
- Cyhoeddi Polisi Amgylchedd a Chynaliadwyedd a adolygwyd
- Cyhoeddi Polisi Masnach Deg a adolygwyd

12) Undeb y Myfyrwyr

Am Gyfranogiad Cymunedol

Mae Met Caerdydd yn gweithio mewn partneriaeth ag Undeb y Myfyrwyr gyda hyrwyddo ac ymwybyddiaeth o faterion cynaliadwyedd, gyda staff, myfyrwyr, ymwelwyr, rhanddeiliaid a'r gymuned leol fel rhan o'r Strategaeth Gynaliadwyedd a'r Strategaeth Ymgysylltu â Chynaliadwyedd. Mae Undeb y Myfyrwyr yn Berchennog Agwedd ac yn rhan o System Rheoli Amgylcheddol y Brifysgol (ISO 14001) gyda chyfrifoldeb am fentrau Cymunedol a Myfyrwyr ac mae'n chwarae rhan allweddol wrth gydlynw'r Wobr Masnach Deg.

Nodau Datblygu Cynaliadwyedd – Rhifau 4, 12 a 13

Effaith Sylfaenol

Blwyddyn Sylfaenol	Naratif	Gwerth	Ffynhonnell / Maes HESA
2021/2022	Achrediad Masnach Deg	Y	EEFAIREX

Targedau SMART

12.1 Gweithio ar y cyd ag UM i gydlynw a chyflawni Gwobr Masnach Deg yn 2025.

13) Dysgu ac Addysgu / Ymchwil

Am Dysgu ac Addysgu

Mae Prifysgol Metropolitan Caerdydd yn sefydliad uchelgeisiol a blaengar, prifysgol fodern flaenllaw gyda phroffil unigryw ar gyfer addysgu, dysgu, ymchwil ac arloesi. Mae ein myfyrwyr a'n staff yn gweithio ochr yn ochr â'n partneriaid i arwain y ffordd wrth wneud gwahaniaeth cadarnhaol i Gymru a'r byd ehangach, gan gyfrannu at economi decach a gwyrddach sydd o fudd i bawb (Strategaeth 2030).

Byddwn yn darparu profiad rhagorol i fyfyrwyr, gan ehangu mynediad a chynhwysiant drwy ymestyn cyfleoedd dysgu y tu hwnt i'n cynigion israddedig ac ôl-raddedig traddodiadol drwy gyrsiau byr, prentisiaethau gradd a micro-gymwysterau, gan gynnwys drwy gyfrwng y Gymraeg a thrwy addysg drawsbladol. Byddwn yn dylunio ein profiadau dysgu ac addysgu, gan gynnwys mannau dysgu, i ddatblygu ymdeimlad o berthyn sy'n cefnogi dysgwyr i gyrraedd eu potensial academiaidd a gwneud y mwyaf o'u canlyniadau graddedigion.

Nodau Datblygu Cynaliadwyedd – Rhifau 4 ac 11

Targedau SMART

- 14.1 Alinio'r cwricwlwm â'r Nodau Datblygu Cynaliadwyedd ac addysgu a deddfwriaeth ar thema gynaliadwy
- 14.2 Hyfforddi staff a myfyrwyr mewn llythrennedd carbon erbyn 2027
- 14.3 Parhau i fapio Nodau Datblygu Cynaliadwyedd ar gyfer [Ymchwil](#)
- 14.4 Cynyddu prosiectau byd go-iawn ar gyfer cyflenwi Carbon sero net.

Blaenoriaethau:

- Adolygu'r e-fodiwl cynaliadwyedd ar gyfer yr holl staff
- Datblygu hyfforddiant cynaliadwyedd safonol diddorol ar gyfer ymsefydlu myfyrwyr
- Archwilio opsiynau cyllido ar gyfer hyfforddiant staff neu gynaliadwyedd ac argyfwng hinsawdd
- Hyrwyddo cydweithredu rhwng cyrsiau ac adran gynaliadwyedd i gyd-greu a chyflwyno prosiectau addysgol a phrosiectau byd go iawn.